

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації**

Сеник Ірини

**на тему «Формування системи діагностики стратегічного розвитку машинобудівних
підприємств в умовах євроінтеграції»,**

подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії

за спеціальністю 051 «Економіка»

Публічна презентація проведена на спільному засіданні кафедр «Економіки, аналітики, моделювання та інформаційних технологій в бізнесі» та «Міжнародних економічних відносин» 15 грудня 2025 року, протокол № 6, в онлайн форматі (запис додається).

В результаті аналізу опрацювання теоретичних та практичних положень дисертаційного дослідження, поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, результатів виконання здобувачем освітньо-наукової програми, а також за підсумками проведення фахового семінару визначено наступне.

1. Актуальність теми дослідження.

Для покращання фінансово-господарської діяльності машинобудівних підприємств в поточній та в стратегічній перспективі, важливим є проведення діагностики як основи планування стратегічних цілей. В умовах стратегічних викликів глобалізації економіки та євроінтеграційних впливів, для забезпечення ефективної фінансово-господарської діяльності та стратегічного розвитку машинобудівних підприємств повинні змінюватися і підходи до проведення діагностики як важливої функції стратегічного управління. Обґрунтування концептуальних основ формування діагностики стратегічного розвитку підприємств за сучасних методів прогнозування надає можливість удосконалити процеси формування інформаційно-аналітичного базису, реалізувати власний підхід до систематизації діагностичних даних в аспекті успішної реалізації обраних стратегічних орієнтирів. Адже, вагомим фактором, який впливає на розвиток промислових підприємств, підвищення фінансово-економічного потенціалу, прибутковості та рівня конкурентоспроможності є вдало сформована, на основі діагностичних даних, стратегія розвитку.

Реалізація обраних стратегічних орієнтирів розвитку промислового підприємства має проводитися на основі формування стратегічного планування та прогнозування,

покращання процесів оцінки, аналізу та діагностики із забезпеченням функціональних взаємозв'язків в системі стратегічного управління підприємством. Система діагностики стратегічного євроінтеграційного розвитку промислових підприємств, крім визначених цілей, функцій, методів, принципів та інструментарію, повинна продукувати конкурентні переваги (посилювати конкретні позиції), реалізовувати логіку системного підходу в стратегічному плануванні із забезпеченням поетапних стратегічних змін за сучасних умов функціонування.

Функції стратегічного управління, особливості проведення діагностики стратегічного розвитку підприємств, забезпечення формування стратегічного планування та прогнозування, побудови та реалізації стратегії розвитку підприємства, стратегічного розвитку із визначенням методів діагностики, підходи до проведення аналізу, оцінки діагностичних даних стали об'єктом досліджень як вітчизняних, так і зарубіжних науковців та вчених, зокрема серед них: Берданова О.В., Бутко М.П., Веретенникова Г.Б., Вербівська Л.В., Войнаренко М.П., Гончар О.І., Дикань В.Л., Довгань Л.Є., Ендрюс К.Р., Ігнатська І.А., Ілляшенко К.В., Карпіщенко О.І., Кривов'язюк І.В., Кузьмін О.Є., Левицька І.В., Лук'янова В.В., Матвійчук Л.О., Мельник А.О., Нижник В.М., Оболенцева Л.В., Писаревський І.М., Романюк Л.М., Сарай Н.І., Скриньковський Р.М., Сумець О.М., Томпсон А.А., Хрущ Н.А., Череп А.В., Швиданенко Г.О., Шумська С.С. та інші.

Зважаючи на сучасні умови стратегічних викликів глобалізації економіки, вплив євроінтеграційних процесів, конкурентне бізнес середовище, вплив екзогенних та ендегенних чинників на процеси реалізації стратегічних орієнтирів, необхідність формування та реалізації дієвих стратегій розвитку промислових підприємств, окреслена у роботі проблематика вимагає проведення нових ґрунтовних досліджень.

Існування чималої кількості підходів до визначення діагностики, методичних засад проведення аналізу та оцінки, кількості оціночних параметрів, принципів та інструментарію проведення досліджень актуалізують проблемні аспекти забезпечення стратегічного розвитку промислових підприємств. Концептуалізація положень діагностики стратегічного розвитку сприятиме теоретико-методичному забезпеченню в напрямі формування стратегічного розвитку, систематизації діагностичних параметрів, підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності та конкурентоспроможності машинобудівних підприємств.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційну роботу написано відповідно до планів науково-дослідних робіт Хмельницького національного університету за темою 5Б-2022 «Моделювання стратегії безпечного розвитку інноваційно-орієнтованих соціально-економічних систем» (номер

держреєстрації 0122U001212), де автором досліджено методи забезпечення стратегічного розвитку промислових підприємств в умовах євроінтеграції на основі удосконалення науково-методичних підходів та процесів проведення діагностичних досліджень за усіма напрямками їх діяльності.

3. Наукова новизна отриманих результатів полягає у теоретико-методичному обґрунтуванні усіх аспектів формування системи діагностики стратегічного євроінтеграційного розвитку промислових підприємств та вирішенні наукового завдання з розробки практичних положень, науково-прикладних рекомендацій щодо забезпечення стратегічного розвитку підприємства з використанням методів діагностики.

Основні наукові результати, які є предметом захисту і визначають наукову новизну, полягають у наступному:

вперше:— розроблено структуру системи діагностики стратегічного євроінтеграційного розвитку промислових підприємств, що складається із функціонально-цільової, критеріально-аналітичної та методично-організаційної підсистем із визначеними цілями, функціями, завданнями, принципами, методами, інструментарієм, сукупне застосування яких дозволяє сформувати діагностичний базис рівня конкурентоспроможності підприємства, реалізувати логіку системного підходу в стратегічному плануванні та прогнозуванні розвитку, підвищити ефективність процесів формування та реалізації стратегії розвитку за умов стратегічних змін середовища діяльності (С. 192–197);

удосконалено:

— змістовне наповнення до визначення стратегічного планування (С.33–36), діагностики підприємства (С. 48–50) та стратегії розвитку (С. 66–69), яке, на відміну від інших, ґрунтується на логічній послідовності у дослідженнях об'єктів, удосконаленні оціночно-аналітичних, адаптаційних та діагностичних процесів в системі управління підприємством, існуванні функціонально-цільових зв'язків для забезпечення поетапних стратегічних змін із врахуванням посилення євроінтеграційних процесів та існуючих стратегічних викликів глобалізації економіки;

— науково-методичну платформу формування стратегічного планування на основі діагностичних досліджень розвитку підприємства (С. 90–93), яка, на відміну від існуючих, відповідно до системно-комплексного підходу ґрунтується на удосконалених процесах та методах підсистеми прогнозування, забезпечує функціональні взаємозв'язки підсистем управління, структурно-організаційний та управлінський розвиток (С. 82–85) та є основою обрання моделі та стратегічного сценарію розвитку за сучасних умов ведення бізнесу;

– концептуалізація розробки стратегії розвитку на основі діагностичних даних промислового підприємства, яка, на відміну від існуючих, удосконалює процеси формування інформаційно-аналітичного забезпечення, інтегрування стратегічного планування та із використанням системи діагностики стратегічного розвитку забезпечує функціонально-цільові зв'язки складових менеджменту в аспекті успішної реалізації обраних стратегічних напрямів (орієнтирів) за сучасних умов функціонування (С. 164–166);

– структурно-логічну модель формування стратегічного євроінтеграційного розвитку машинобудівного підприємства із використанням методів діагностики (С. 211–214), яка, на відміну від інших, ґрунтується на принципах стратегічного управління підприємством, (виокремленні факторів розвитку та альтернативних векторів), передбачає: розширення методичного кола діагностики суб'єктів дослідження, розвиток ідейної ідентичності підприємства в системі менеджменту на засадах активізації професійно-компетентнісних якостей персоналу, внесення структурно-організаційних змін в системі менеджменту відповідно до запропонованих етапів її реалізації та дозволяє успішно реалізувати обрану стратегію розвитку (С. 214–216);

набули подальшого розвитку:

– процеси систематизації екзогенних та ендегенних чинників на вибір стратегічного розвитку промислових підприємств (С. 114–118), які, на відміну від існуючих, підвищують ефективність прийняття управлінських рішень, впливаючи на організаційно-управлінський розвиток, надають можливість вчасно відстежувати ризики господарювання із забезпеченням розвитку економічного потенціалу та підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання;

– науково-методичні підходи процесів формування діагностичного базису для забезпечення конкурентоспроможності підприємства (С. 181–183), які, на відміну від існуючих, удосконалюють підсистему стратегічного планування, є основою для розробки і реалізації конкурентної стратегії та стратегії розвитку господарюючого суб'єкта, враховують управлінські аспекти підвищення конкурентоспроможності підприємства в стратегічній перспективі (С. 179-181) із поліпшенням засад проведення діагностики підприємства на етапах продукування конкурентних переваг (С. 177-179).

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації полягає у розробці теоретико-методичних та науково-практичних основ формування системи діагностики стратегічного розвитку машинобудівних підприємств в умовах євроінтеграції. Положення та результати дисертаційної роботи запропоновані до практичного використання та впроваджено у діяльність діяльність Хмельницької обласної організації

Спілки економістів України (довідка №10 від 19.11.25р.) та машинобудівних підприємств Вінницької області: ПАТ «Барський машинобудівний завод» (довідка про впровадження № 246 від 17.11.25р.), ПрАТ «Калинівський машзавод» (довідка про впровадження №.87 від 11.11.25р), ПрАТ «Маяк» (довідка про впровадження № 68 від 24.11.25р.), що підтверджує її прикладну значимість та перспективи впровадження отриманих результатів у роботі підприємств. Окремі результати дисертаційної роботи використовуються у навчальному процесі Хмельницького національного університету при підготовці бакалаврів економічних і управлінських спеціальностей в якості основи навчальних дисциплін «Економічна діагностика за умов невизначеності та ризиків», «Аналітичне оцінювання діяльності суб'єктів господарювання», «Фінансовий аналіз», «Планування бізнес-процесів», «Аналіз господарської діяльності» (довідка про впровадження № 006/1524 від 3.12.25р.)

5. Використання результатів роботи. Одержані результати, положення, рекомендації дисертаційної роботи висвітлені у доповідях на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема таких: «Актуальні проблеми економіки, обліку, фінансів та права: теорія і практика» (м. Житомир, 16 грудня 2022 р.); «Стратегічні орієнтири розвитку науки, освіти, технологій та суспільства» (м. Полтава, 12 грудня 2023 р.); «Актуальні проблеми економіки, обліку, фінансів та права в умовах сучасних викликів» (м. Ізмаїл, 16 грудня 2023 р.); «International scientific-practical conference «Vectors of science, education and technology development in the context of globalization» (Tampere, Finland, 20 December 2023); «Стратегічні пріоритети розвитку економіки, обліку, фінансів та права в Україні та світі» (м. Рівне, 22 жовтня 2024 р.); «International scientific-practical conference «Topical problems of economics, accounting, management and law in modern conditions» (Angers, France, 29 April 2025); «Економіка, фінанси, облік та управління: сучасні виклики та стратегічні пріоритети розвитку» (м. Кропивницький, 10 травня 2025 р.).

6. Особиста участь автора в одержанні наукових та практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі. Дисертаційна робота Сенік Ірини є одноосібно проведеним науковим дослідженням, в якому викладено авторський підхід до формування теоретичних, науково-методичних, практичних засад та рекомендацій щодо вирішення поставленого завдання. Основні положення дисертаційної роботи, наукові результати, висновки, пропозиції та рекомендації, які виносяться на захист, опубліковані у фахових наукових виданнях. З наукових праць у дисертаційній роботі використані ідеї та положення, запропоновані лише особисто автором.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі Міжнародних економічних відносин Хмельницького національного університету, науковий керівник доктор економічних наук, професорка, завідувачка кафедри Мельник альона Олексіївна. Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, встановлено, що дисертаційна робота Сенік Ірини є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дисертаційна робота характеризується єдністю змісту та відповідає вимогам щодо її оформлення. Стиль викладення в дисертації матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість і доступність їх сприйняття. Дисертаційне дослідження відповідає обраній темі, розкриває її та підтверджує, що автором вирішено поставлені у роботі завдання.

7. Перелік публікацій за темою дисертації. За результатами дослідження опубліковано 15 наукових праць загальним обсягом 5,36 друк. арк., у тому числі 7 статей обсягом 3,36 друк. арк. у фахових наукових виданнях та виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, 1 стаття у зарубіжному періодичному науковому виданні обсягом 0,81 друк. арк. та 7 публікацій у наукових збірниках тез і матеріалах конференцій обсягом 1,19 друк. арк.

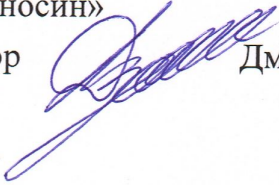
8. Структура та обсяг дисертаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертаційної роботи викладений на 278 сторінках машинописного тексту. Дисертаційна робота включає 22 таблиці (з них 17 на повну сторінку), 30 рисунків (з них 18 на повну сторінку), анотацію на 17 сторінках, додатки на 27 сторінках, а також список використаних джерел із 194 найменувань, що розміщений на 19 сторінках.

ВВАЖАТИ що дисертаційна робота Ірини Сенік на тему «Формування системи діагностики стратегічного розвитку машинобудівних підприємств в умовах євроінтеграції», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю змістом та оформленням повністю відповідає паспорту спеціальності 051 «Економіка» та вимогам 6-9 Порядку присудження ступеня

доктора філософії, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю змістом та оформленням повністю відповідає паспорту спеціальності 051 «Економіка» та вимогам 6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМ України від 12.01.22р. №44.

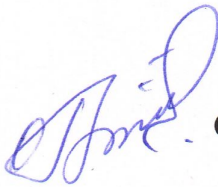
Рекомендувати: дисертаційну роботу Ірини Сенік на тему «Формування системи діагностики стратегічного розвитку машинобудівних підприємств в умовах євроінтеграції» для подання до розгляду на засіданні разової спеціалізованої вченої ради.

Головуючий публічної презентації
спільного засідання кафедр
«Економіки, аналітики, моделювання
та інформаційних технологій в бізнесі»
та «Міжнародних економічних відносин»
доктор економічних наук, професор

 Дмитро ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ

Підпис доктора економічних наук,
професора Васильківського Д.М. засвідчую
Учений секретар
Хмельницького національного університету
д.е.н., професор

 Ольга ГОНЧАР